

Startside>Det betyder covid-19-udbruddet på retsområdet>Konsekvenserne af covid-19 for civil- og insolvensretlige anliggender

Konsekvenserne af covid-19 for civil- og insolvensretlige anliggender

Coronaviruset har udløst en grænseoverskridende krise, som påvirker alle områder af vores liv. Dette gælder også det civilretlige område i Europa.

Covid-19-pandemien har påvirket retsvæsenet, de nationale myndigheder og retsvæsenets aktører såvel som virksomhederne og borgerne. Denne side har til formål at give et overblik over de relevante foranstaltninger, der er truffet i Den Europæiske Union som reaktion på pandemien i forbindelse med civilretlige procedurer, herunder familieret og handelsret, og insolvensret.

Da situationen ændrer sig hurtigt, og der hele tiden kommer nye oplysninger om emnet, vil denne side blive opdateret jævnligt for at afspejle den seneste udvikling. Oplysningerne på denne side kommer fra de nationale kontaktpunkter i Det Europæiske Retlige Netværk på det civil- og handelsretlige område.

For at få oplysninger om de foranstaltninger, der er truffet i forbindelse med andre retsområder, henvises til følgende side: Det betyder covid-19-udbruddet på retsområdet.

Europarådet har også oprettet en webseite om nationale foranstaltninger på retsområdet i lyset af covid-19-pandemien. Siden findes [her](#).

CIVILRET

Der kan være situationer, hvor borgere og virksomheder skal tage processuelle skridt i en grænseoverskridende sag, men ikke er i stand til at gøre dette på grund af de nødforanstaltninger, der er truffet i en EU-medlemsstat for at dæmpe op for spredningen af covid-19. Disse foranstaltninger kan indebære: hel eller delvis indstilling af det arbejde, som borgere og virksomheder har behov for, at retter og myndigheder udfører, midlertidig manglende mulighed for at få retshjælp, problemer med at få adgang til de oplysninger, som de kompetente myndigheder normalt stiller til rådighed, andre praktiske problemer såsom forsinkelser i fuldbyrdelsen af retsafgørelser i en grænseoverskridende sammenhæng eller i forkyndelsen af retslige dokumenter eller midlertidige tilpasninger af kommunikationen med offentligheden (pr. e-mail, telefon eller brev).

Ønsker du yderligere oplysninger, kan du besøge hjemmesiden for justitsministeriet i den medlemsstat, som dine spørgsmål drejer sig om.

COVID-19-PANDEMIENS INDVIRKNING PÅ FRISTER

De frister, der er fastsat i EU-lovgivningen om civil- og handelsretlige sager, berøres ikke direkte af de særlige foranstaltninger, medlemsstaterne har truffet. I de fleste tilfælde har det ikke direkte konsekvenser, når de frister, der er fastsat i henhold til EU-retten, udløber[1], heller ikke for myndighederne, domstolene og borgerne, bortset fra at det kan medføre potentielle forsinkelser.

I en række andre tilfælde kan de EU-retsakter, hvori der fastsættes frister, også give mulighed for undtagelser under særlige omstændigheder[2], og det kan omfatte den nuværende ekstraordinære situation, hvor myndighedernes eller domstolenes arbejde f.eks. er udsat for alvorlige forstyrrelser eller endda er sat i stå.

Udløbet af andre frister, som er fastsat i EU-retsakter, kan imidlertid fratage borgerne eller domstolene muligheden for at tage processuelle skridt såsom at appellere en afgørelse, hvilket kan have uoprettelige konsekvenser i retssagerne[3], uden at der i henhold til den pågældende EU-retsakt er mulighed for forlængelse eller undtagelser. I sådanne tilfælde kan det ikke uden videre antages, at de omstændigheder, der følger af denne krise, muliggør undtagelser fra gældende EU-retlige frister. Samtidig er det klart, at covid-19-krisen skaber en ekstraordinær situation, der medfører betydelige udfordringer for både borgere og myndigheder og kan føre til situationer, hvor det midlertidigt ikke er muligt eller er uforholdsmæssigt vanskeligt at overholde EU-retlige forpligtelser.

Bevarelse af effektiv adgang til domstolsprøvelse bør derfor være et vigtigt kriterium ved vurderingen af: om en frist er udløbet, og hvilke processuelle følger dette kan have.

Generelle begrænsninger af samfundslivet, der både har indvirkning på domstole og posttjenester samt på muligheden for at rådføre sig med en advokat og forberede indlæg til retten, vil f.eks. kunne bringe borgernes adgang til domstolsprøvelse i fare. Afhængigt af de specifikke omstændigheder kan det derfor være berettiget ikke at medregne krisens varighed i processuelle frister. Dette kan afhænge af de forskellige situationer: hvis domstolene fungerer normalt med hensyn til familieretlige spørgsmål, fordi de har høj prioritet, kan man også insistere på de samme frister.

Ved vurderingen heraf kan en medlemsstats beslutning om at afbryde frister efter national ret tjene som et vigtigt udgangspunkt (selv om beslutningen ikke direkte påvirker de i EU-retten fastsatte frister) for vurderingen af, om den effektive adgang til domstolsprøvelse hindres i en sådan grad, at suspensionen af frister også kan anses for berettiget for EU-retlige frister.

[1] Navnlig med hensyn til samarbejde mellem myndigheder eller retter, f.eks. de frister, der er fastsat i artikel 6 i [forordning \(EU\) nr. 1393/2007](#) vedrørende bekræftelse af modtagelse ved den modtagende instans, eller som er fastsat i artikel 13, stk. 4, i [direktiv 2002/08/EF](#) om retshjælp.

[2] Jf. artikel 11, stk. 3, i [Bruxelles IIa-forordningen](#) eller artikel 18 i [forordningen om kontosikringskendelsen](#).

[3] Jf. f.eks. artikel 15, stk. 5, i [Bruxelles IIa-forordningen](#), hvori det fastsættes, at en anden ret skal erklære sig kompetent inden for en frist på 6 uger, og at den ret, ved hvilken sagen først er anlagt, ellers fortsætter med at udøve sin kompetence; artikel 6 i [forkyndelsesforordningen](#), hvori der fastsættes en frist på en uge for at nægte at modtage forkyndelsen af et dokument; artikel 19, stk. 2, i [forordningen om underholdspligt](#), hvori der fastsættes en frist på 45 dage for anmodninger om fornyet prøvelse af en retsafgørelse om underholdspligt osv.

KONKURSLOVGIVNING

Covid-19-pandemien og nedlukningen af store dele af økonomien har ført til en drastisk nedgang i virksomhedernes cashflow, og massekonkurser truer.

Nedenstående tabel giver et overblik over de foranstaltninger, som medlemsstaterne har truffet med henblik på at håndtere situationen og forhindre, at levedygtige virksomheder går konkurs som følge af det midlertidige chok. Det kan f.eks. være følgende: foranstaltninger vedrørende materiel konkursret, herunder suspension af (skyldneres) forpligtelser og (kreditorers) mulighed for at indgive konkursbegæring eller moratorier for tvangsfuldbyrdelse af krav eller opsigelse af kontrakter, foranstaltninger vedrørende processuel konkursret angående afbrydelse af retssager, frister og forskellige former for tidsmæssige begrænsninger samt yderligere foranstaltninger, der direkte eller indirekte vedrører virksomheder i konkurssituationer, herunder, såfremt medlemsstaterne meddeler dette, mere omfattende foranstaltninger med henblik på at hjælpe iværksættere til at komme igennem de økonomiske vanskeligheder, som covid-19-pandemien har medført.

Vælg det relevante lands flag for at få detaljerede nationale oplysninger.

Sidste opdatering: 21/06/2023

Denne side vedligeholdes af Europa-Kommissionen. Oplysningerne på denne side afspejler ikke nødvendigvis Europa-Kommissionens officielle holdning. Kommissionen påtager sig intet ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Der henvises til den juridiske meddelelse, for så vidt angår de regler om ophavsret, der gælder for EU-websiderne.